

RAFA GIL

LES QUATRE ESTACIONS, UN PROJECTE CULTURAL DECISIU PER AL PAÍS VALENCIÀ

Simfonia de Primavera

Entre la tardor de 1991 i l'estiu de 1992 tindrà lloc al País Valencià la Trobada Internacional de les Cultures i Expressions Musicals. Un projecte clau per a dotar el país d'una infraestructura musical sòlida.

Carles Gàmez

La ja tòpica data de 1992 serà festejada al País Valencià amb el projecte conegut per Les quatre estacions. L'esdeveniment, batejat també com Trobada Internacional de les Cultures i Expressions Musicals, abraçaria manifestacions com l'òpera, el ballet clàssic, la dansa contemporània, a més de les pròpiament musicals en totes les seues vessants.

Cronològicament, el projecte era aprovat per unanimitat per les Corts valencianes l'11 de maig de 1988. Els diputats de la Unitat del Poble Valencià, malgrat el vot favorable, posaven l'èmfasi en el seu desacord amb el marc del V Centenari, en el qual s'englobava l'efemèrides musical. Les quatre estacions, amb les benediccions consensuades i efusives de tots els grups parlamentaris, començaven a rodar.

Des de la Conselleria de Cultura, una volta consagrat l'IVAM a la modernitat plàstica, i després del naixement, passió i resurrecció del Centre

Dramàtic, s'assumeix la direcció del projecte. El nomenament d'Emili Soler per al comissariat de la Trobada Musical i de Manuel Angel Conejero, com a director tècnic, donen caps visibles a l'empresa. El primer, ex-director general de Cultura i responsable de l'àrea cultural del PSPV, és designat amb l'acord de tots els grups parlamentaris. El segon, Manuel Angel Conejero, director del Palau de la Música, es configura com a coordinador artístic de la Trobada. Conejero, que ha aconseguit fer del Palau un espai de moda —malgrat que aquest ús social haja sigut a força de combinar filharmòniques i desfilades d'El Corte Inglés—, aportava la seua experiència gestora al capdavant del primer auditori musical del País Valencià. Una gestió marcada de vegades per un excessiu protagonisme, com es va posar en relleu amb l'estrena de l'òpera *Orfeo*. Des del Palau de la Música es capitalitzava la *première* operística produïda per l'Àrea de Música de l'IVAECM —l'Institut Valencià d'Arts Escèniques—, un excel·lent espectacle dirigit per José Car-

los Plaza, actual director del Centro Dramático Nacional.

Més enllà de 1992

Des del primer moment es posa l'accent a fer un projecte perdurable, que traspasse el llindar emblemàtic del 92. Per a Emili Soler, comissari polític de Les quatre estacions, es tractaria de «dotar el País Valencià d'una sòlida infraestructura, a més de consolidar les ja existents». En termes semblants s'expressa el director artístic, Manuel Angel Conejero, quan assenyala «que, a més de la infraestructura material, que al cap i a la fi és un problema de duros, el que em preocupa és crear equips humans. Podem tenir un Palau, un edifici bonic, però fallem si darrem no tenim bons equips». Per al director del Palau, aquesta és una bona ocasió «per a reflexionar sobre quin paper han de tenir entre nosaltres l'òpera o la dansa».

En aquesta creació d'infraestructura entra la reconversió de l'Orquestra Municipal en Orquestra Simfònica del

País Valencià. L'orquestra, avui de l'Ajuntament de València, passarà a ser gestionada per la Generalitat valenciana. La metamorfosi musical haurà d'anar acompanyada d'un augment presupostari calculat en vora 1.000 milions —ara compta amb 400 milions—, equiparable a les grans orquestres de l'estat espanyol. D'altra banda, la creació de l'Orquestra de Joves de la Comunitat Valenciana ha estat assenyada com un dels projectes més urgents de cara a la construcció de l'organigrama musical —a més d'obrir un espai professional per als joves músics.

Un altre punt que hauria de contemplar el projecte és la creació d'una companyia estable d'òpera. Per a Vicent Ros, director del Conservatori de València i secretari de la comissió organitzadora «cal actuar amb direcció empresarial: fabricar bons productes propis per a poder exportar-los o intercanviar-los, si volem tenir pes en el panorama musical».

Tot i que encara no hi ha xifres oficials, es parla de prop de 10.000 milions per al projecte. Per al seu finançament s'espera comptar amb tota classe de patrocinadors, tant l'autonòmic com del govern central, i privat —IBM, Coca-Cola, etc.—. «Cal implicar-hi a tota la societat —diu Manuel Angel Conejero—, buscar la col·laboració de totes les administracions, i també del món empresarial valencià». En relació amb aquests patrocini artístics hi ha projectada una llei sobre donacions culturals que facilitaria la col·laboració de l'empresa privada.

La Trobada Internacional de les Cultures i Expressions Musicals s'obrirà la tardor de 1990 i durarà fins a l'estiu de 1991, és a dir, al llarg de les quatre estacions naturals. Entre les veus crítiques al projecte s'ha posat en relleu la falta de temps per a preparar un esdeveniment d'aquestes característiques. El risc de la improvisació plana sobre l'organització, accentuat després del desgavell de la commemoració del 750 Aniversari. «Estem en el moment exacte d'agafar l'autobús —assenyala Conejero— no de perdre'l».

Dins de la cursa cap a l'horitzó 92 hi ha projectats els auditoris d'Alacant i Castelló —tot i que la seua construcció no va lligada al projecte de Les quatre estacions—. El primer, dins d'un contenidor cultural que comprèn un museu, l'auditori i un conservatori. Malgrat estar firmat el conveni entre la Conselleria de Cultura, l'Ajuntament i la Diputació d'Alacant des de setembre de 1988, les obres encara no

Emili Soler, comissari polític del projecte de Les quatre estacions.

s'han posat en marxa. Per la seua banda, l'auditori de la capital de la Plana també està englobat dins d'un centre cultural. Les obres, que començaren el passat febrer, estan presupostades en 800 milions. Es realitzaran en dues fases. En la primera es construirà el Conservatori i l'Escola d'Arts i Oficis. En la segona fase s'executaran les obres de l'auditori.

Tant l'auditori de Castelló com el d'Alacant està previst que puguen funcionar com a espais musicals de Les quatre estacions. Tot i això, serà el Palau de la Música el contenidor central

dels actes musicals, mentre el Teatre Principal de València albergaria la dansa i l'òpera.

De Montserrat Caballé a Paolo Conte

Malgrat que encara no s'ha perfilat el programa definitiu, aquesta Trobada Musical tractarà d'abraçar totes les manifestacions musicals. La coordinació amb les altres capitals —Barcelona, Madrid i Sevilla— permetrà la participació d'espectacles destinats en un principi a algunes d'aquestes ciutats. A més de l'òpera, el ballet, grans orquestres, dansa contemporània, s'han previst espectacles de música pop i roc, o cantautors, tant a nivell europeu com internacional. A més, es potenciaran totes les expressions musicals pròpies, com el Misteri d'Elx, els festivals de bandes de música, balls folklòrics, etc. O festivals que han assolit gran prestigi com el de Música Contemporània d'Alacant, dirigit per Tomàs Marcos, i patrocinat pel Ministeri de Cultura.

D'ací a pocs dies la comissió organitzadora coneixerà l'avantprojecte d'aquestes Quatre Estacions. Una comissió formada per tot l'arc parlamentari, a més de representants de les tres diputacions, ajuntaments —València, Alacant, i Castelló—, Consell de Cultura, etc. Un projecte ambiciós que, més enllà de passions reivindicadores i síndromes olímpiques, pot vertebrar un segment significatiu de la nostra cultura. Fora d'això, l'únic paper que podem fer és el de nous rics. □

Manuel Angel Conejero: «Fallem en els equips humans».